

A tanári portfólió

Az osztatlan tanárképzés záróvizsgájának kitüntetett eleme a szakdolgozat. Két tanár szakon egyidejűleg folyó tanárképzésben egy szakdolgozatot kell benyújtani és a záróvizsga részeként megvédeni. A záróvizsga két elemből áll: a *Szakdolgozat* nevet viselő, tudományos értekező próza műfajú munkából és a hallgató tanári munkáját dokumentáló és elemző *Portfólióból*.

A jelöltnek az új eljárásrend szerint kell szakdolgozatának címét bejelentenie (<https://btk.ppke.hu/szakdolgozat-zarovizsga>). Ezzel információt kap a tanszék, a szakdolgozat vezetésére felkért oktató és a tanulmányi osztály arról, hogy a jelölt milyen témában fogja írni a szakdolgozatát. A tanár szakokon a szakdolgozat elkészítésének folyamatáért 2x4 kredit számolható el. A portfólió összeállítása a jelölt önálló munkája. A portfóliót egy digitális példányban (pdf) kell megküldeni a portfolio@btk.ppke.hu e-mail címre, **tavaszi félév esetén május 10-ig, őszi félév esetén december 10-ig.**

1. A portfólió meghatározása

A 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet előírja, hogy a képzés és a képzéshez kapcsolódó gyakorlatok részeként minden hallgató portfóliót készítsen, amelyet a záróvizsgán megvéd: *„a záróvizsga része a képzés során készült, a szakmai gyakorlatokat is bemutató és feldolgozó, a tanárjelölt felkészülését, saját fejlődését értékelő dokumentumgyűjtemény, portfólió, amely a tapasztalatok neveléstudományi szempontú, tudományos alaposságú bemutatása, elemzése és értékelése. Bizonyítja, hogy a hallgató képes önreflexióra, a képzés különböző területein elsajátított tudását integrálni és alkalmazni, a munkája szempontjából meghatározó tudományos, szakirodalmi eredményeket, továbbá a tanítás vagy a pedagógiai feladat eredményességét értékelni.”*

A portfólió tehát a tanárjelölt munkáiból összeállított célirányos gyűjtemény, ami készítőjének mindkét tanári szakján tett erőfeszítéseit, fejlődését és eredményeit mutatja be. A portfólióban megjelenő munkák gyűjtése, válogatása és az önreflexiók elkészítése a jelölt feladata.

A záróvizsga részét képező portfólió egyszerre bemutató és értékelő portfólió. Bemutató portfólió, mert a tanárjelölt a tanári felkészülési folyamatban elvégzett tevékenységei során készített és elemzett dokumentumait, eredményeit tartalmazza. Értékelő portfólió, mert a tanári szakon előírt képzési és kimeneti követelmények, azaz a tanári kompetenciák teljesítését hivatott dokumentálni, bemutatni és elemezni. A tanárjelölt kompetenciáit bizottság értékeli a portfólió dokumentumainak áttekintése és a záróvizsga során a portfólióval kapcsolatban felmerülő kérdésekre adott válaszok alapján.

A tanári portfólió tehát olyan önállóan válogatott dokumentumok és reflexióik gyűjteménye, mely a két – a fejlődést bemutató és a tanári kompetenciák értékelését lehetővé tevő – funkciót egyszerre tölti be.

2. A tanári portfólió célja

A portfólió-készítés célja a tanárjelölt folyamatos szakmai fejlődésének nyomon követése és bemutatása, amely magába foglalja pedagógiai tudásának és a tanító-nevelő munkáról alkotott nézeteinek gyarapodását és elmélyülését, valamint felvázolja további fejlődésének lehetséges irányait, módjait. A portfólió készítése során a tanárjelölt az önszabályozó tanulás gyakorlásával folyamatos szakmai fejlődésének tudatos és felelős résztvevőjévé válik.

A portfólió műfaji és tartalmi sajátosságai a szakmai környezet számára is láthatóvá, értékelhetővé teszik a tanárjelölt felkészültségét, kompetenciáit, ezért a portfólió írójának az egyetemi tanulmányokhoz kötődő – mind az elméleti, mind a gyakorlati – képzés során elvégzett munkáit újra át kell tekintenie abból a szempontból, hogy mely dokumentumok alapján tudja komplex módon bemutatni saját tanári kompetenciáit, szakmai fejlődését. A dokumentumok kiválogatásában a tanárjelöltet a gyakorlatot kísérő szemináriumok vezetői, a vezetőtanárok és a mentorok támogatják.

3. A portfólió szerkezete és terjedelme

A portfólió 3 fő szerkezeti részből áll:

1. Bevezetés: a közösségi pedagógiai gyakorlat, a pályaismereti és pályaszocializációs, valamint a tanítási gyakorlatok, továbbá a hallgató egyéb oktató-nevelő munkában szerzett tapasztalatainak (pl. workshopok, műhelyfoglalkozások, produkciós gyakorlatok, mentortalálkozók, stb.) színhelyül szolgáló intézmények (pl. oktatási-nevelési intézmények, színházak, színházi nevelési műhelyek) rövid bemutatása, a tanárjelölt tevékenységeinek tömör leírása. (Ez a rész az olvasó számára tartalmaz nélkülözhetetlen információkat, a részletes leírás, elemzés a portfólió második részében szükséges.)
2. A tanárjelölt kompetenciáinak bemutatásához szükséges dokumentumok gyűjteménye, ahol mindegyik dokumentumot a hallgató reflexiójával kontextualizálja (a részletes leírás *A portfólió dokumentumai* című részben olvasható). Olyan dokumentumokat lehet a gyűjteményben elhelyezni, amelyeket korábban vagy egyetemi oktató vagy a gyakorlat során vezetőtanár, mentor már értékelt.
3. Összegzés: önértékelés, melyben a tanárjelölt reflektál saját munkájára, számot ad tanári erősségeiről és a még fejleszteni kívánt területekről a gyakorlatok során kapott vezetőtanári, mentortanári és egyéb kollegiális visszajelzések és értékelések alapján, valamint a tanított osztályokban a tanulókkal kitöltetett értékelő lapok figyelembevételével. (A tanári értékeléseket, illetve a tanulók értékelésének összegzését mellékletként kérjük csatolni.)

A portfólió elején tartalomjegyzék összesíti a benne szereplő dokumentumokat. A tartalomjegyzéket követően, a *Bevezetés* előtt *Kompetenciamátrixot* (lsd. 1. sz. melléklet) szükséges elhelyezni táblázatos formában. A *Kompetenciamátrix* célja, hogy áttekinthetően

bemutassa a portfólióban szereplő dokumentumok és a tanári kompetenciák közötti kapcsolatot. A táblázat bal szélső oszlopában a portfólióban szereplő dokumentumok megnevezését, míg legfelső vízszintes sorában a tanári kompetenciákat kell feltüntetni. A tanárjelölt a portfólió összeállítása során X-szel jelöli a megfelelő cellákban, hogy az egyes dokumentumok mely tanári kompetencia vagy kompetenciák fejlődését, illetve meglétét támasztják alá. Egy dokumentumhoz több kompetencia is kapcsolódhat, illetve egy adott kompetencia több dokumentumban is megjelenhet. Az írásbeli dokumentumok mellett a portfólióban elhelyezhetők fényképek, rajzok, stb.

Ugyan a portfólióhoz külön témavezetőt felkérni nem kell, a feladatok teljesítéséhez és különösen a reflexiók elkészítéséhez a pedagógiai-pszichológiai és a tanításkísérő szemináriumok vezetői nyújtanak konzultációs segítséget.

A portfólió terjedelme minimum 90, maximum 100 oldal. A portfólió formai követelményei (betűméret, sorköz, idézés módja) megegyeznek a szakdolgozat formai követelményeivel.

4. A portfólió dokumentumai

A portfóliónak az alábbi hat területhez tartozó tevékenységek dokumentumait kell tartalmaznia oly módon, hogy alkalmas legyen a jelölt egyéni tanulási útjának nyomon követésére. A portfólióban minden bemutatott dokumentum előtt egy néhány soros bekezdésnyi terjedelemben „A dokumentum kiválasztásának indoklása” címmel rövid bevezető indoklást kell elhelyezni. Ebben a jelöltnek röviden indokolnia kell, hogy miért választotta be az adott dokumentumot a portfóliójába, továbbá ki kell térnie arra is, hogy az adott dokumentum a képzés mely szakaszában készült, valamint mely tantárgyhoz, kurzushoz vagy gyakorlathoz kapcsolódik az adott munka, illetve, hogy a dokumentum elkészítése során szerzett tapasztalatok hogyan járultak hozzá tanári kompetenciáinak fejlődéséhez. A dokumentum minden esetben a tanárjelölt saját tevékenységét és személyes szerepvállalását kell, hogy a középpontba helyezze.

1. A tanárjelölt egyetemi tanulmányai során készült szakmódszertani, pedagógiai vagy pszichológiai munka.
 - Kötelezően tartalmaznia kell egy szakmódszertani jellegű munkát, vagy egy pszichológiai, vagy egy a pedagógiai területhez fűződő munkát a tanárjelölt hozzáfűzött reflexiójával. Például: szemináriumi dolgozat, kutatási terv, kutatási beszámoló, esettanulmány, tananyagtervezés és/vagy -fejlesztés tömör bemutatása és mellékletként/link formában a produktum, taneszköz készítés tömör bemutatása és mellékletként/link formában a produktum, stb.
2. A tanárjelölt iskolai tanítási-nevelési tevékenységei során készített dokumentumok bemutatása.

- A szaktárgyi tanítási gyakorlat és/vagy összefüggő egyéni szakmai gyakorlat során készült óraterv kiegészítő anyagokkal (szókérték, feladatlapok, modellek, prezentáció kicsinyített diáorának lényeges elemei, a hallgató által készített interaktív tananyag vetítésekor készült fénykép stb.), táblaképpel, az óra felépítésének és választott munkaformáinak indoklásával, a megvalósult órával kapcsolatos reflexiókkal (szakonként 1 db, összesen 2).
 - A szaktárgyi tanítási gyakorlat és/vagy összefüggő egyéni szakmai gyakorlat során készült tematikus terv hozzájuk fűzött reflexióval (szakonként 1 db, összesen 2).
 - A társas és egyéni tanítási gyakorlat és/vagy szaktárgyi tanítási gyakorlat és/vagy összefüggő egyéni szakmai gyakorlat során elvégzett hospitálások összegzése, elemzése, a hasznos tapasztalatok számbavétele (szakonként 1 db, összesen 2).
 - A pályaismereti, szaktárgyi tanítási gyakorlat és/vagy összefüggő egyéni szakmai gyakorlat és/vagy drámaismereti, színházi, színházpedagógiai tevékenységek során készült egyéb oktatási (pl. feladatlap, mérési-értékelési anyagok, színház történeti, -elméleti munkák), sajátos tantárgypedagógiai (tanulók számára készített adaptált feladat(sor), készség- és képességfejlesztő módszereket bemutató, interaktív módszereket bemutató, IKT használatát bemutató, színházi gyakorlatokat és ezekhez kapcsolódó reflexiókat, színháztechnikai gyakorlatokat) vagy nevelési (közösségépítést, kapcsolatépítést támogató gyakorlatot, konfliktuskezeléssel kapcsolatos problémamegoldásról szóló, klikkesedéssel kapcsolatos problémamegoldást bemutató, a tantárgy iránti érdeklődés felkeltésére irányuló tanári tevékenységet bemutató, inkluzív nevelési tapasztalatokat, differenciáló és szakpedagógiai módszereket bemutató) munka a tanárjelölt hozzáfűzött reflexiójával (a felsoroltak közül 2 db).
3. A tanárjelölt tanítási órán kívüli tevékenységének dokumentumai.
Például: tanulmányi kirándulás/múzeumlátogatás során szerzett tapasztalatok rövid összefoglalása, a diákönkormányzat támogatáshoz kapcsolódó feladatok leírása, egyéb alkotómunka (pl. improvizációs, produkciós, színházi nevelési gyakorlatok, stb.) feladataival összefüggő dokumentum, a tehetséggondozás területén végzett tevékenység bemutatása (minimum 1 db).
4. Az iskola mint szervezet működésének megismerése és az ezekhez fűzött reflexiók célirányos, tömör bemutatása.
Például: az iskola helyi tantervének értékelő, elemző bemutatása, szülői értekezleteken szerzett tapasztalatok bemutatása, nevelőtestületi értekezleteken szerzett tapasztalatok bemutatása, a munkaközösségek működésének bemutatása, a szülőkkel való együttműködés formáinak a bemutatása, az iskola és környezete közötti együttműködés bemutatása (minimum 1 db).
5. A tanárjelölt szakmai fejlődésében szerepet játszó szakmai és személyes együttműködés, felelősségvállalás leírása.
Például: osztályfőnöki munkába történő bekapcsolódás, interjú az iskolapszichológussal, szakmai szervezetekkel való együttműködés, munkaközösségek munkájába való bekapcsolódás, szakköri tevékenységek, továbbképzések, tanfolyamok, tréningek tömör bemutatása (összesen 2-4 oldal).

6. A nevelői munkához kapcsolható egyéb beszámolók.

Például: a VJNPI által szervezett *Pedagógus Klub* előadásain való jelenlétről szóló tanúsítvány és 1-2 oldalas értékelő összefoglaló a meghallgatott előadásokról, cserkészvezető tevékenység rövid bemutatása, a *Tanítsunk Magyarorszáért Programban* végzett (mentori) tevékenység rövid bemutatása, *Tudományos Diákköri Konferencia* kapcsán végzett munka rövid bemutatása (összesen 1-2 oldal).

Összefoglalva:

Tevékenységterületek		Min. db/ terjedelem
1.	Egyetemi tanulmányok során készült szak módszertani, pedagógiai és pszichológiai munkák	1 db
2.	Iskolai tanítási-nevelési tevékenységei során készített dokumentumok	össz. 8 db
3.	Tanítási órán kívüli tevékenységek dokumentumai	1 db
4.	Az iskola mint szervezet működésének megismerését bemutató dokumentumok	1 db
5.	A szakmai fejlődésben szerepet játszó szakmai és személyes együttműködés, felelősségvállalás leírása	2-4 oldal
6.	A nevelői munkához kapcsolható egyéb beszámolók	1-2 oldal

5. A portfólió írás módszertani kérdései

A portfólió dokumentumait minden esetben reflektív módon szükséges megírni. A reflexió az ismeretek, a tapasztalatok és a bemutatott pedagógiai tevékenység végig gondolását, elemzését jelenti. A reflexió mutatja be azt, hogy a jelölt a pedagógiai folyamatban hogyan hoz döntéseket, mit miért tesz. Ez teszi lehetővé saját pedagógiai gyakorlatának kritikus vizsgálatát, ami a szakmai fejlődés alapja.

A reflexió felépítése:

1. Indoklás: a dokumentum kiválasztásának indoklása a jelölt tanári kompetenciáinak fejlődése szempontjából.
2. Leírás: a pedagógiai helyzet ismertetése, ha ez már a dokumentumban korábban megtörtént, csak utalás a dokumentum megfelelő pontjaira.
3. Elemzés/érvelés: annak indoklása, hogy a tanárjelölt miért teszi azt, amit tesz, és miért választja adott helyzetben azt a megoldást, amit választ. (A cselekvés előtti reflexió.)

4. Önértékelés: annak mérlegelése, hogy milyen következményekkel jártak a tanárjelölt cselekedetei az érdekelt felekre, leginkább a tanulókra és önmagára nézve, és mit kellene esetleg változtatni a gyakorlaton. (A cselekvés utáni reflexió.)

A tanári kompetenciákra figyelő reflexió hozzájárul a jelölt oktatási-pedagógiai célkitűzéseinek finomításához, a tanári kompetencia követelmények teljesítése céljából megfogalmazott személyes feladatok tervezéséhez.

A tanárjelölt a portfólió összeállításánál figyeljen a dokumentumok színvonalas kidolgozására, mivel egy rövid, vázlatos dokumentum nem alkalmas arra, hogy az alább bemutatásra kerülő szempontok alapján a kompetenciákat értékelni lehessen. Fontos továbbá, hogy a portfólió dokumentumai a jelölt tanári tevékenységeinek széles köréből nyújtsanak komplex képet.

6. A portfólió értékelése

A portfóliót két előzetesen felkért bíráló érdemjeggyel értékeli az előre meghatározott szempontok alapján. A portfólió bírálót a Tanárképző Központ jelöli ki. Bíráló lehet a neveléstudomány, a pszichológia és az érintett szakmódszertanok oktatója, valamint iskolai vezető- vagy mentortanár.

A portfólió értékelése a szakmai fejlődés megállapítását, azaz a tanári kompetenciák értékelését hivatott megvalósítani, ezért az értékelés a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendeletben megfogalmazott tanári kompetenciák értékelésére alkalmas szempontok (indikátorok) és a bemutatásukra alkalmas dokumentumok alapján történik.

A bírálók rövid szöveges értékelésben összegzik a portfólióval kapcsolatos szakmai észrevételeiket, kitérve annak tartalmára és megformáltságára, a bemutatott dokumentumok szakmai színvonalára, valamint a jelölt tanári kompetenciáinak fejlettségére. A szöveges értékelés mellett mindkét bíráló egy-egy, a portfólióhoz kapcsolódó kérdést fogalmaz meg, amelyekre a jelölt a záróvizsga keretében megvalósuló portfólióvédés során ad választ. A kérdések vonatkozhatnak többek között a portfólióban feltárt hiányosságokra, félreérthető vagy pontosításra szoruló megállapításokra, a bemutatott pedagógiai és módszertani eljárásokra, az elért eredmények értelmezésére, valamint a jelölt további szakmai fejlődésével kapcsolatos feladatokra.

Portfólió-értékelő lap

1. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesítése (egyéni fejlesztési terv, SNI tanulókkal való foglalkozás terve, a tehetséggondozó, felzárkóztató tevékenységek dokumentumai, az óratervek szintjén a differenciált fejlesztési célok és tanulói feladatok)	Pontszám 0-5-ig*
---	------------------

tervezése, a tananyagban rejlő sajátos személyiségfejlesztő lehetőségek bemutatása, diagnosztikus értékelés, egy sajátos eszköz vagy módszer bemutatása és alkalmazása a tanulók személyiségének a fejlesztésére stb.)	
• a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és testi sajátosságaira egyaránt kiemelt figyelmet fordít • a sajátos nevelési igényű tanulók tanítása során figyelembe veszi az egyéni fejlesztési tervben rögzített javaslatokat • a sajátos nevelési igényű tanuló számára képességeinek megfelelő, az adott tananyag adaptációján alapuló feladatokat készít • a tanulói heterogenitás kezelése érdekében differenciál a tervezés, a megvalósítás és az értékelés szintjén • tudatosan teremt olyan pedagógiai helyzeteket, amelyek segítik a tanulók komplex személyiségfejlődését • tiszteletben tartja a tanulók személyiségét, tudatosan keresi a bennük rejlő értékeket • megismerteti a tanulókkal az egyetemes emberi, európai és nemzeti értékeket, és azok tiszteletére nevei őket • felelős értékválasztásra és konstruktív értékrend kialakítására ösztönzi a tanulókat • alkalmazza a tanulók sokoldalú megismerését szolgáló pedagógiai-pszichológiai módszereket • felismeri a tanulók személyiségfejlődési – és az esetleg jelentkező - tanulási nehézségeit, és kezeléséhez segítséget kér • megfelelő nyelvi regiszter használata, kiváló nyelvhelyesség és helyesírás • az értelmezési szempontoknak megfelelő szókincs, pontos és következetes fogalomhasználat	
2. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése (szabadidő-pedagógiai tevékenységek bemutatása, a csoportszerveződés vizsgálata, az osztály közösségi hálózatának vizsgálata, közösségi szabályok, értékek alkotása, kirándulás, látogatás szervezése, hospitálások tapasztalatai stb.)	Pontszám 0-5-ig
• megteremti az általa irányított nevelési, oktatási folyamat során az együttműködési képességek fejlődéséhez szükséges feltételeket • szakszerűen alkalmazza a konfliktusok megelőzésének és kezelésének módszereit • ösztönzi a tanulók közötti véleménycserét, fejleszti kommunikációs képességeiket, fejleszti a tanulók érvelési kultúráját • figyelembe veszi és érték-ként közvetíti a tanulók és tanulóközösségek eltérő kulturális, társadalmi háttéréből adódó sajátosságokat • a tanulókat egymás elfogadására, tiszteletére, kölcsönös támogatására, előítélet-mentességre nevei	

• megfelelő nyelvi regiszter használata, kiváló nyelvhelyesség és helyesírás • az értelmezési szempontoknak megfelelő szókincs, pontos és következetes fogalomhasználat	
3. A szakmódszertani és a szaktárgyi tudás (szemináriumi dolgozat, fejlesztett tananyag, esettanulmány, tanterv, tanmenet elemzése, tankönyv elemzése, az óraterv szaktárgyi és szakmódszertani megfelelősége, esszé, kutatási beszámoló, szociometria, hospitálások tapasztalatai stb.)	Pontszám 0-5-ig
• pedagógiai tevékenysége korszerű szaktudományos ismereteket és szemléletet tükröz • ismeri és alkalmazza a pedagógiai munka tartalmi meghatározására és szervezésére vonatkozó tantervi szabályozó dokumentumokat • ismeri és tudatosan alkalmazza a szakterülete, tantárgya sajátosságaihoz igazodó megismerési folyamatokat, nevelési, tanítási módszereket, eszközöket • fogalomhasználata szakszerű, az adott pedagógiai helyzethez igazodó • óratervezésében a foglalkozás nevelési-oktatási céljaival összehangolt (szak)módszertant alkalmaz • megfelelő nyelvi regiszter használata, kiváló nyelvhelyesség és helyesírás • az értelmezési szempontoknak megfelelő szókincs, pontos és következetes fogalomhasználat	
4. A pedagógiai folyamat tervezése területén (tematikus terv, óraterv, egyéni fejlesztési terv, tanórán kívüli tevékenységek tervei, felmérés, értékelés tervezése, stb.)	Pontszám 0-5-ig
• tervei készítése során figyelembe veszi a köznevelési intézmény vonatkozásában alkalmazott tantervi, tartalmi és az intézményi belső elvárásokat, valamint az általa nevelt, oktatott diákok és tanulócsoporthoz vonatkozó fejlesztési célokat • egységes rendszerbe illesztve tervezi az adott pedagógiai céloknak megfelelő stratégiát, folyamatot, munkaformát, módszereket, eszközöket • terveiben kiemelt szerepet kap a tanulók tevékenységeinek fejlesztése • épít a szociális tanulásban rejlő lehetőségekre • a tanulók optimális fejlődését elősegítő, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz igazodó, differenciált tanítási-tanulási folyamatot tervez • terveiben szerepet kap a tanulók motiválása, motivációjuk fejlesztése • megtervezi az oktatott csoportok értékelésének módszereit, eszközeit • megfelelő nyelvi regiszter használata, kiváló nyelvhelyesség és	

helyesírás • az értelmezési szempontoknak megfelelő szókincs, pontos és következetes fogalomhasználat	
5. A tanulás támogatása (egyéni tanulást támogató tervek, feladatok, az óratervekben a sajátos nevelési és tanulási igényeknek megfelelő feladatok tervezése, a tantárgyi sajátosságokat bemutató tanulási feladatok tervezése, hospitálások tapasztalatai stb.)	Pontszám 0-5-ig
• a tanulás támogatása során épít a tanulók egyéni képességeire szükségleteire és céljaira, a gyermek- és tanulócsoport sajátosságaira • felkelti és fenntartja a tanulók érdeklődését • elemzi a tanulási folyamat során tapasztalt tanulási nehézségeket • fejleszti a tanulók tanulási képességeit • támogatja a tanulók önálló gondolkodását • megfelelő nyelvi regiszter használata, kiváló nyelvhelyesség és helyesírás • az értelmezési szempontoknak megfelelő szókincs, pontos és következetes fogalomhasználat	
6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók értékelése (hospitálások tapasztalatai, mérőeszköz bemutatása, elemzése, értékelése, mérés-értékelés bemutatása, eredmények kiértékelése, diagnosztikus vagy formatív értékelés bemutatása, reflexiók stb.)	Pontszám 0-5-ig
• a tantervi tartalmakat a tanulók egyéni pedagógiai-pszichológiai szükségleteihez is igazodva, eredményesen és adaptívan alkalmazza • változatos pedagógiai értékelési módszereket alkalmaz • pedagógiai céljainak megfelelő ellenőrzési, értékelési eszközöket választ vagy készít • a tanulói tevékenység rendszeres ellenőrzésének eredményeit szakszerűen elemzi, • elősegíti a gyermekek, a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlődését • megfelelő nyelvi regiszter használata, kiváló nyelvhelyesség és helyesírás • az értelmezési szempontoknak megfelelő szókincs, pontos és következetes fogalomhasználat	
7. A kommunikáció, a szakmai együttműködés és a pályaidentitás (az iskolában mint szervezetben való tanári szerepvállalásainak bemutatása, a kollégákkal, szakmai közösségekkel való	Pontszám 0-5-ig

együttműködés bemutatása, a szülőkkal való együttműködés bemutatása, az osztálytermi kommunikáció bemutatása, egy nevelési helyzet kommunikációs elemzése, a tanulói visszajelzések bemutatása, elemzése stb.)	
• a tanulók nevelése-oktatása érdekében kezdeményezően együttműködik a pedagógusokkal, társakkal, kollégákkal, a pedagógiai munkát segítő szakemberekkel • a tanulókkal történő együttműködés elveit és formáit a tanulók személyiségfejlődését figyelembe véve alakítja ki és valósítja meg • tevékenysége során érthetően és hitelesen kommunikál • igényli pedagógiai munkájával kapcsolatban a rendszeres visszajelzéseket, nyitott azok befogadására • szakmai megbeszéléseken kifejti, képviseli az álláspontját, képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető • megfelelő nyelvi regiszter használata, kiváló nyelvhelyesség és helyesírás • az értelmezési szempontoknak megfelelő szókincs, pontos és következetes fogalomhasználat	
8. Autonómia és felelősségvállalás (esettanulmány, személyes kompetencia-térkép, reflexiók, pedagógiai identitás- és pályakép, a továbbképzés lehetséges útjai)	Pontszám 0-5-ig
• tisztában van személyiségének sajátosságaival és alkalmazkodik a szerepelvárásokhoz • pedagógiai munkáját reflektivitás jellemzi • szem előtt tartja a nevelésetika alaptételét, miszerint a pedagógiai tevékenység nem okozhat kárt, sem tananyag, sem módszer, sem szakmai mulasztás következtében • fontos számára szakmai tudásának folyamatos megújítása, megszerzett tudását pedagógiai gyakorlatában eredményesen alkalmazza • megfelelő nyelvi regiszter használata, kiváló nyelvhelyesség és helyesírás • az értelmezési szempontoknak megfelelő szókincs, pontos és következetes fogalomhasználat	
A portfólió összesített pontszáma:	

A bíráló szöveges értékelése:

PÁZMÁNY

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészeti és Társadalomtudományi Kar

**Vitéz János Neveléstudományi és
Pedagógusképző Intézet
Tanárképző Tanszék**

Intézményi azonosító: FI79633
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

A bíráló kérdése a portfólió védéséhez:

*A kompetenciaterületekre adható pontszámok megfeleltetése:

5 pont	A kompetenciaterület teljeskörűen és részletesen bemutatott. A portfólióban található dokumentumok meggyőző és változatos bizonyítékokat szolgáltatnak a kompetenciaterület értékeléséhez. A tanárjelölt helyesírása, nyelv- és fogalomhasználata pontos és következetes.
4 pont	A kompetenciaterület jól dokumentált, de nem minden aspektusa részletezett egyenlő mélységben. A reflektív elemzés jelen van, de nem teljes körű. A tanárjelölt helyesírása, nyelv- és fogalomhasználata helyenként pontatlan.
3 pont	A kompetenciaterület azonosítható, de nem minden eleme alátámasztott megfelelően a portfólióban. A dokumentumok és/vagy a reflexiók bizonyos mértékben igazolják a kompetenciaterület meglétét, de kiegészítésre szorulnak. A tanárjelölt helyesírása, nyelv- és fogalomhasználata több helyen nem megfelelő és következtelen.
2 pont	A kompetenciaterület csak részlegesen azonosítható a portfólióban és a dokumentumok nem nyújtanak megfelelő alapot a kompetenciaterület meglétének értékeléséhez. A reflektív elemzés, a helyesírás, nyelv- és fogalomhasználat szakszerűtlen és hanyag.
1 pont	A kompetenciaterület felismerhető a portfólióban, de a bemutatott dokumentumok hiányosak vagy nem relevánsak. A reflektív gondolkodás alig jelenik meg.
0 pont	A portfólió nem tartalmaz bizonyítékul szolgáló dokumentumot és/vagy reflexiót az adott kompetenciaterületről.

A két bíráló által adott összpontszám érdemjeggyé a következő átváltó kulcs szerint alakul:

0–25 pont: elégtelen (1)

26–40 pont: elégséges (2)

41–55 pont: közepes (3)

56–70 pont: jó (4)

71–80 pont: jeles (5)

PÁZMÁNY

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészeti és Társadalomtudományi Kar

**Vitéz János Neveléstudományi és
Pedagógusképző Intézet
Tanárképző Tanszék**

Intézményi azonosító: FI79633
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.

1. sz. melléklet: Kompetencia táblázat

A portfólióban elhelyezett dokumentumok neve	Kompetenciák							
	1	2	3	4	5	6	7	8

1. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesítése
2. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése
3. Szak módszertani és szaktárgyi tudás
4. A pedagógiai folyamat tervezése
5. A tanulás támogatása, szervezése és irányítása
6. Pedagógiai értékelés változatos eszközeinek alkalmazása
7. Kommunikáció, szakmai együttműködés és identitás
8. Autonómia és felelősségvállalás

Ajánlott irodalom

- 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről.
<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1300008.EMM> (Utolsó letöltés: 2026. 09. 06.)
- Antalné Szabó, Á., Hámori, V., Kimmel, M., Kotschy, B., Móri, Á., Szőke-Milinte, E., & Wölfling, Zs. (2013). *Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez*. Oktatási Hivatal. (Lásd különösen: XI. Mit kell tudni az e-portfólióról?, 57–82.)
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/unios_projektek/kiadvanyok/utmutato_pedagogu_sok_minositesi_rendszerehez_v3.pdf (Utolsó letöltés: 2026. 09. 06.)
- Falus, I., & Kimmel, M. (2009). *A portfólió*. Gondolat Kiadói Kör.
- Falus, I. (Főszerk.), & Szűcs, I. (Szerk.). (2022). *A didaktika kézikönyve: Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz*. Akadémiai Kiadó.
- Horváth, M., & Mongyi, N. (2022). A tanári szakdolgozat sajátos formája: A portfólió. In Kaposi, J. & Szőke-Milinte, E. (Szerk.), *Kutatási módszerek pedagógusjelölteknek* (35–62. o.). Pázmány Péter Katolikus Egyetem.
https://btk.ppke.hu/storage/tiny_mce/uploads/old/uploads/articles/1734918/file/kutatasi%20modsz%20pejelolt%20netre.pdf (Utolsó letöltés: 2026. 09. 06.)
- Kormos, J. (2018). A reflexió szerepe a pedagógussá válás folyamatában. In Szőke-Milinte, E. (Szerk.), *Pedagógiai küldetés – a küldetés pedagógiája* (122–131. o.). Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar.
<https://btk.ppke.hu/intezeti-kiadvanyok-2> (Utolsó letöltés: 2026. 09. 06.)
- Kotschy, B. (Szerk.). (2011). *A pedagógussá válás és a szakmai fejlődés sztenderdjei*. Eszterházy Károly Főiskola. (Lásd különösen: 19–38., 108–152. A tanári kompetenciák részletes leírása)
http://www.epednet.ektf.hu/eredmenyek/a_pedagogussa_valas_es_a_szakmai_fejlodes_sztenderdjei.pdf (Utolsó letöltés: 2026. 09. 06.)
- Sántha, K. (2007). A hatékonyság kulcsa: Reflektivitás. In Bábosik, I. & Torgyik, J. (Szerk.), *Pedagógusmesterség az Európai Unióban* (293–314. o.). Eötvös József Könyvkiadó.
- Szivák, J. (2010). *A reflektív gondolkodás fejlesztése*. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége.

Budapest, 2026. 09. 06.

VJNPI Tanárképző Tanszék